

SZIGORUAN BIZALMAS!

A Magyar Tudományos Akadémia 1954. június 29-én, kedden d.e.
9 órakor megtartott 7. számú rendkívüli elnökségi ülésének

j e g y z ő k ö n y v e.

Jelen voltak: Rusznyák István elnök, Osztrovszki György főtitkár,
Ligeti Lajos alelnök,

Alexits György, Hevesi Gyula, Lukács György, Molnár
Erik, Straub F. Brunó elnökségi tagok,

Németh Gyula, Manninger Rezső, Maucha Rezső, Verő
József és Schulek Elemér osztályelnökök,

Kimentették magukat: Gombás Pál alelnök, Erdey-Grúz Tibor és Novo-
bátzky Károly elnökségi tagok, Fogarasi Béla,
Riesz Frigyes, Mihailich Győző osztályelnökök.

Meghívott valamennyi napirendi ponthoz: Kónya Sándor, az Akadémia
Pártbizottságának titkára.

N a p i r e n d:

- 1./ Uj rendes és levelező tagok választásának jóváhagyása.
- 2./ Uj elnökségi tagok választásának jóváhagyása.
- 3./ Állásfoglalás Haranghy László tanácskozó tag kérése
ügyében.
- 4./ A Közgyűlés határozati javaslatainak jóváhagyása.
- 5./ Az Elnökség nyári munkarendje.
- 6./ Egyebek.

Rusznyák István elnök üdvözli az Elnökség megjelent tagjait és az
ülést megnyitja.

Napirend előtt felkéri Manninger Rezső és Straub F. Brunó akadémiku-
sokat a jegyzőkönyv hitelesítésére.

1.

Rusznyák István elnök Elnökség elé terjeszti a Közgyűlés határozatait
jóváhagyás végett az uj rendes és levelező tagok választására vonat-
kozólag.

Elnökség a Közgyűlés határozatait az uj rendes és levelező tagok meg-
választására elfogadja. E szerint uj rendes tagok:

Szabolcsi Bence, Nizsalovszky Endre, Gyulay Zoltán, Kreybig Lajos,
Gegesi-Kiss Pál, Maucha Rezső, Geleji Sándor, Ratkovszky Ferenc,
Freund Mihály és Schay Géza.

Új levelező tagok:

Bulla Béla, I. Tóth Zoltán, Csukás Zoltán, Fehér Dániel, Máthé Imre, Porpáczy Aladár, Surányi János, Gömöri Pál, Went István, Fonó Albert, Heller László, Kántás Károly, Millner Tivadar, Szigeti György, Verebély László, Kiss Árpád.

2.

Rusznyák István elnök az Elnökség elé terjeszti a Közgyűlés határozatát Hevesi Gyula és Sedlmayr Kurt elnökségi taggá választásáról.

Az Elnökség a Közgyűlés határozatával egyetért.

Rusznyák István elnök tájékoztatja az Elnökség tagjait, hogy Németh Gyula akadémikus lemondott osztályelnöki tisztségéről. Az I. Osztály zárt ülésén Szabolcsi Bence akadémikust választotta meg az osztály elnökének.

Határozat: Az Elnökség háláját és köszönetét fejezi ki Németh Gyula akadémikus eddigi munkájáért és kéri, hogy további munkájával legyen segítségére az I. Osztálynak.

Szabolcsi Bence osztályelnökké választásával az Elnökség egyetért.

Rusznyák István elnök ismerteti a VII. Osztály zárt osztályülésének határozatát, amely szerint változtatás nélkül újjáválasztotta vezetését:

Elnök: Schulek Elemér, titkár: Erdey László, tagok: Bognár Rezső, Erdey-Grúz Tibor, Gerecs Árpád és Varga József.

Határozat: Az Elnökség egyetért a VII. Osztály vezetésének személyi összetételével.

Straub F. Brunó elnökségi tag bejelenti, hogy az V. Osztály zárt ülésén Gegesi Kiss Pál akadémikust osztályvezetőségi taggá választották.

Határozat: Az Elnökség az V. Osztály választásával egyetért.

3.

Rusznyák István elnök előterjeszti az V. Osztály zárt osztályülésének határozatát Haranghy László professzor levelező taggá választásával kapcsolatban.

Határozat: Az Elnökség tudomásulveszi az V. Osztálynak a zárt ülésén tartott szavazás alapján hozott határozatát, hogy Haranghy Lászlót nem javasolja levelező taggá választani.

4.

Rusznayk István elnök az Elnökség elé terjeszti a Közgyűlés határozati javaslatait, amelyeket a Főtítkár a Közgyűlésen elhangzottak értelmében módosított.

Az Elnökség tagjai a Közgyűlés határozati javaslatait az alábbi formában hagyják jóvá:

- 1./ A Magyar Dolgozók Pártja III. Kongresszusa felvázolta azokat a sikereket, amelyeket a szocializmus építése, dolgozó népünk jólétének és kulturális színvonalának emelése terén elértünk. A Kongresszus kijelölte azt az utat, melyen pártunk, dolgozó népünk a legközelebbi években tovább halad. A helyes célkitűzések az egész nép kivánságát fejezik ki, s ehhez tudományos dolgozóink is osztoznak. Az Akadémia által elvégzendő feladatokat kormányzatunk és tudományos osztályaink részben már feltárták. A további feladatok kijelölésénél mindenekelőtt a Pártunk III. Kongresszusán elhangzottakat vegyük figyelembe.
- 2./ A Központi Vezetőség beszámolója alapján egyik legfőbb feladatunk, hogy a társadalomtudományokat sokkal jobban támogassuk, mint eddig. Hozzá kell járulnunk a nemzeti kultúra értékeinek feltáráshoz és fokozottan kell érvényesítenünk ezeket az értékeket dolgozó népünk és ifjuságunk hazafias nevelésében. Tudományos életünkben harcolnunk kell a dialektikus módszernek és a materialista elméletnek a szaktudományokban való fokozott érvényesítéséért; fokoznunk kell a harcot ama polgári világnézeti irányzatok ellen, amelyek hazai viszonyaink között elsősorban nem a fejlődésért, hanem az irodalomban és a különböző szaktudományokban jelentkeztek. Tudományos kutatásainkkal elő kell segítenünk meggazdaságunk tudományos és technikai színvonalának gyors emelését.
- 3./ Akadémiánk fontos feladata, hogy az elkövetkező évben az elméleti és ideológiai színvonal olyan szintre emelkedjék, hogy hazánk gazdasági és kulturális fejlődésének problémáiban biztos irányt lehessen kijelölni.
Ezért szükséges, hogy a különböző tudományágak alapvető elméleti és ideológiai kérdéseit napirenden tartsuk és magasszínű vitákkal megoldjuk.
- 4./ Az Akadémia a magyar nyelv tisztaságának megőrzését, művelését összakadémiai célnak tekinti. Ennek a munkának a támogatására felhívja valamennyi osztály valamennyi tagját és e célból a jövőben konferenciát hív össze. A konferencia feladata konkrét célok és módszerek kidolgozása a további munka alapjainak lerakására.

- 5./ Az Akadémia úgy látja, hogy ma már nem helyes az Akadémián folyó szervezési és tudományos kutató munka aránya. A feltétlenül szükséges szervezési munkák mellett népi demokráciánk további fejlődésének a jelenleginél több konkrét tudományos munkára van szüksége. Ezért az Akadémia fejleszteni kívánja tudományos kutató intézeteinek és laboratóriumainak a hálózatát és megerősíteni a már eddig szervezett, jól működő intézeteit. Ez az útja annak, hogy az akadémiai munka mindinkább a tudományos kutató intézetek munkáján épüljön fel, hasonlóképpen példaképünknek, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának munkájához.
- 6./ Tudományos eredményeink fokozásának előfeltétele, hogy tudósaink tehermentesítését, megfelelő munkatársakkal való megerősítését biztosítsuk. Rövid időn belül meg kell oldanunk az aspiranturát és a tudományos minősítést illetően fennálló vitás kérdéseket.
- 7./ Akadémiánknak biztosítani kell a különböző tudományágak fejlődése szempontjából fontos újabb Acták, közlemények kiadását és az alapvető fontosságú könyvek mielőbbi elkészítését. Lehetővé kell tennünk a meglévő Acták fejlődését, a fokozódó hazai és nemzetközi igényeknek megfelelően. Meg kell javítanunk kiadványaink nemzetközi terjesztését és fokoznunk kell a cserepéldányok rendszerének további fejlesztésével nemzetközi tudományos kapcsolataink szélesítését.
- 8./ Az Akadémiai Értesítő a jövőben rendszeresen havonta jelenjék meg. Kívánatos, hogy az Akadémia hivatalos közleményein kívül tudományos jellegű cikkeket is közöljön, az akadémikusok tudományos közleményeit is hozza, általánosan érthető formában. Az Elnökség megbízza a Főtítkárt, hogy a szeptemberi elnökségi ülésre készítsen részletes javaslatot az Értesítő technikai és szellemi szerkesztésének új irányaira.
- 9./ Akadémiánknak biztosítani kell a korszerű kutatásokhoz szükséges eszközök bürokráciamentes beszerzését. Így be kell vezetnünk az izotópokkal való kutatást, az infravörös és egyéb spektrográfok alkalmazását stb.
- 10./ A Közgyűlés helyesli ipari alkalmazási bizottság felállítását a megfelelő intézetekben.
- 11./ A Közgyűlés szükségesnek tartja politechnikai múzeum felállítását és felszólítja a VI. Osztályt a múzeum felállítására vonatkozó javaslat elkészítésére.
- 12./ Az Elnökség az Alapszabály tanulmányozására bizottságot küld ki a Főtítkár vezetésével, melynek tagjai: Alexits György, Fogarasi Béla, Hevesi Gyula, Nizsalovszky Endre és Szabó Imre.

13./ Az Akadémiánk előtt álló feladatok elvégzése érdekében az Akadémia Elnöksége munkáját és a Hivatal közreműködését lényegesen meg kell javítani a feladatok decentralizálásával, a személyi felelősség növelésével és a megfelelő ellenőrzés megszervezésével.

5.

Az Elnökség felkéri Ligeti Lajos alelnököt, hogy július hónapban helyettesítse Rusznyák István elnököt.

Ugyancsak felkéri Alexits György akademikust, hogy augusztus 5-től helyettesítse Osztrovszki György főtitkárt.

6.

a./ Osztrovszki György főtitkár felhatalmazást kér az Elnökségtől, hogy a Nagybudapesti Tanács f. hó 30-i ülésén bemutathassa az Akadémia Központi Biológiai Intézete budapesti területigényére vonatkozó javaslatát.

Az Elnökség megadja a felhatalmazást.

b./ Az Elnökség tagjai megtekintik a Martonvásári Mezőgazdasági Kutató Intézetet.

Több napirendi pont nem lévén, Rusznyák István elnök megköszöni az Elnökség tagjainak az ülésen való részvételét és az ülést bezárja.

+ +

Kmf.

A jegyzőkönyv hiteles:

Manninger Rezső sk.
akadémikus

Straub F. Brunó sk.
akadémikus